

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Naše šolstvo.

Ko dobimo v roke letna poročila srednjih, meščanskih, strokovnih in ljudskih šol ob koncu šolskega leta, ne moremo si kaj, da ne bi premislili, primerjali človeške in državne zakone z našim šolstvom ter se nad zaključkom prestrašili.

Kar so imeli najstarejši narodi, se nam Slovincem v urejeni državi zanika: pravica do učenja v materinem jeziku. Nobena svetna ne verska veda se ni učila od njenih širiteljev v tujem jeziku, ker bi bilo kaj takega nesmisel. Edino Slovinci naj bi se omikali z nemškimi poučnim jezikom. Tudi Kristus ni rekel svojim učencem, učite v hebrejščini temveč: „Idite po celem svetu ter učite vse narode“ — seveda v njihovem jeziku. Naš državni osnovni zakonik pa ima tudi sankcionirano točko: „Vsak državljan se ima pravico izobraziti za kateri koli poklic“. Nikjer ni rečeno, da bi se moral izučiti baš v nemščini.

Na Štajarskem imamo polno ljudskih šol, ki so nemške, a pohaja jih le prav neznatni del otrok Nemcev ali odpadnikov, večino tvorijo otroci slovenskih staršev, n. pr. v Brežicah, Sevnici, Laškem trgu, Slatini itd. Ako so nam pa že ljudske šole tako krivično prikrojene proti zdravi pameti in državnim zakonom, kaj pa šele naj pričakujemo od meščanskih, strokovnih in srednjih šol.

Našemu žaljenemu in zapostavljenemu narodnemu ponosu nikakor ne bo škodovalo, če neprestano ponavljamo nagoto, da nimamo Slovinci niti edne meščanske šole, strokovne in srednje šole pa so naše le „na koščke“, celotnih študij ne more nikjer Slovenec dokončati v svojem materinem jeziku. Znabiti pa ni slovenskih sinov, da bi se splačalo poučni jezik po njih urediti? Le pogledjmo letna poročila!

Celjska nižja gimnazija je štela 119 učencev. Vsi so bili Slovinci. Učni jezik pa je le za par predmetov slovenski. V peti razred pa že morajo prestopiti na popolnoma nemško gimnazijo. Na višji gimnaziji izkazuje poročilo 69 Slovinci in 185 Nemcev. Kakor smo drugje že dokazali, je gotovo nad polovico izkazanih Nemcev iz tujih kronovin ter iz Gornjega in Srednjega Štajerja, kakor tudi iz mariborskega in ptujskega okraja, ki bi brez „Studentenheima“ brez dež. štipendij ter raznih drugih vlad celjskih Nemcev, nikoli ne bili prišli v Celje. Kdo ima tedaj pravico do celjske gimnazije, če ne Slovinci, in le Slovincem bi šlo odločevati o učnem jeziku na tem zavodu. Isto velja tudi o celjski meščanski šoli, kjer je bilo polovica priznanih Slovinci, dasi je znano, kako nerad se odloči slovenski oče izročiti svojega sina temu ponemčevalnemu zavodu.

A ne samo v slovenski pastorki Štajarski je srednje šolstvo na taki nezdravi uredbi, tudi na Kranjskem, Goriškem, Trstu in Istriji ni nič boljše. Na ljubljanski realki je bilo pretečeno šolsko leto 209 Slovinci, 176 (?) Nemcev, nekaj Lahov, Čehov, Hrvatov in Srbov. Poučni jezik je pa v kljub temu izključno nemški! Na gimnaziji je še bolj kričeče razmerje. Da je na mariborskem učiteljskem večina gojencev sloven-

venske narodnosti, ki imajo le nemški poučni jezik, temu se niti Nemci ne morejo načuditi. Na tržaški gimnaziji je bilo 155 Slovinci, 30 Hrvatov, 147 Italijanov ter samo 129 Nemcev, vendar je gimnazija — nemška! Nemci ni tedaj niti tretjina, a imajo izključne predprave do zavoda. Še bolj gorostasna nesmisel je nemška gimnazija v Gorici. Na tem zavodu je bilo 223 Slovinci, 167 Italijanov, ter samo 38 Nemcev!

Nič boljše ni z ljudskim šolstvom v Gorici, Trstu in v Istri. Slovinci v Trstu in v Gorici nimajo niti edne javne ljudske šole, pohajati morajo nemške in italijanske šole, v kolikor ne zmorejo zdrževati šol na lastne stroške. Kako čisto drugače se godi „zatiranim“ Nemcem v Ljubljani. Tam imajo Nemci petrazredno ljudsko deško šolo, katero je pa obiskovalo samo 98 Nemcev med 217 učenci. Ljubljanski Slovinci tedaj pridno pomagajo Nemce podpirati v svoji domišljavi oholosti, da je nemščina zveličalni jezik. Za 235 nemških deklic imajo v Ljubljani celo 6-razredno nemško ljudsko šolo. Za mnogo več Slovinci v Trstu in Gorici se ne dovoli niti eden razred!

Sicer pa nam ni treba gledati le po mestih, tudi na deželi, kjer imajo Nemci ali Italijani vladno, se ne godi Slovincem nič boljše. V Istri je nad dve tretjini prebivalstva slovenskega in hrvaškega ter le slaba tretjina Italijanov. Ta slaba tretjina pa ima 192 razredov ljudskih šol, Slovinci in Hrvati pa samo 112 razredov, tedaj za 80 razredov manj zato, ker jih je dvakrat več!

Naša popustljivost je v tem oziru res obžalovanja vredna. Ko dobimo vsako leto enkrat izkaz o tem, kako nas naravnost zasmehujejo v našem šolstvu, tedaj se pač raztogotimo in malo poropotamo, potem pa pustimo stvari svojo pot.

Žal nam je naših sinov, ki delajo v študijah slabe uspehe, žal nam je seveda tudi izvrženega denarja, a da bi vselej iskali temu vzrok edino v ponemčevalnem sistemu naših šol, prihaja nam le redko na misel. Zakaj imamo baš Slovinci toliko polovičarske inteligence v zaostalih dijakih, ni nihče drugi kriv, nego nemški poučni jezik na naših srednjih šolah.

Slovenski akademiki in abiturijenti!

Nastopile so počitnice in slovensko dijaštvo se je poslovilo od učiteljske in se vrnilo v slovensko milo jim domovino.

Leta 1892 se je ustanovilo v Ljubljani društvo „Sava“, koje si je stavilo za nalogo kakor velevali § 1. dr. pr.

Gojiti v počitnicah družno življenje in dijaški življenj med svojimi člani in jim biti duševna zabava in vez.

Podpisani odbor vabi Vas tedaj slovenske akademike, ki še niste člani društva, da vstopite polnoštevilno v društvo. Vabi pa posebno Vas, slov. abiturijente, širne slovenske domovine v svojo sredo. Vas vabi, ki ste srečno prestopili prag srednješolskih študij, in se vam odpira nova doba življenja. Vas vabimo posebno, kličoč vam, oklenite se društva in gesla njegovega, ki pravi:

„Telo in dušo zdravo,
Narodu v prid in slavo“!

To bodi naše skupno geslo, slovenski abiturijenti in akademiki! Potem društvu ne bode težava izpolniti § 2. dr. pr., ki pravi:

„V ta smoter prireja društvo v raznih krajih slov. domovine shode, veselice, izlete, poljudno potučna predavanja ter izdaja spise.“

Slov. akademiki in abiturijenti, ki hočejo vstopiti v društvo, naj blagovolijo svoj vstop javiti društvenemu tajniku bratu med. Albinu Česarku (Ljubljana Šelenburgove ulice), ki tudi da potrebna obvestila radi znakov in ob ednem poslati udnino 2 K in pa vstopnino 2 K, kakor določa § 8. lit. d. dr. pr.

Podpisani odbor je uverjen, da se bodo slov. akademiki in abiturijenti, posebno letos, ko namerava društvo proslavljati sijajno pesnika velikana Prešerna, polnoštevilno odzvali vabilu. Z bratskim „Nazdar“!

Za odbor slov. akad. fer. društva „Sava“
tehnik Krsnik Janko med. Albin Česark
t. č. predsednik t. č. tajnik.

Celjske in štajarske novice.

(Vseučilišni profesor dr. Gregor Krek) v Gradcu, prosil je po tridesetletnem službovanju za upokojenje. Z njem zgubi graška univerza jedro najboljših moči. Pri tej priliki je dobil naslov dvornega svetnika.

(Imenovanja.) Višjim državnim pravnikom v Gradcu je imenovan višje sodni svetnik dr. Aleksander Riedler. Slovenske zahteve so vrgli pod klop! — Istočasno sta postala graška višje sodna svetnika Julij Ledenigg in M. Welsbacher dvorna svetnika. Kako stališče zavzema posebno Ledenigg napram slovenskemu jeziku, pokazal je svoječasno, ko se je zoprtost slovenski razpravi pri višjem dež. sodišču.

(† Anton Ukmar) o. kr. pomorski komisar, ki je umrl dne 14. t. m. v Celju, je bil pisatelj slovenski. Glaserjeva zgodovina IV. del ga šteje med potopisce ter piše o njem: Anton Ukmar, („Ljubljanski Zvon“ 1883) mornarski komisar na Dunaju, podaje svoje „Spomine na jutrove dežele“, opisavši pot od Trsta v Smirno, povdarja da se v kljub nesnagi v turških mestih nahaja dovolj zanimivega. (Glaserjeva lastna karakteristika pisateljev!) S posebnim veseljem ga je navdajalo, da je mogel priti do najvišje piramide. Vrnivši se na Grško, si je ogledal Atene.

(Novo mašo) je daroval pretečeno nedeljo v žetelih frančiškan o. Lucij Selinšek.

(Umrli je) v samostanu č. o. misijonarjev pri Sv. Jožefu nad Celjem dne 20. t. m. duhovnik tega reda o. Martin Stoffer, rojen v Budapešti leta 1835. R. i. p.

(Utonil je) pri kopanju v Voglajni dne 21. t. m. delavec cinkarne Anton Podpečan iz Slatine pri Šmartnem v Rožni dolini.

(Za Leitgebov spomenik), kakor je prinesel I. izkaz v zadnji številki, daroval je tudi g. dr. Juro Virant 1 krono, a neimenovani! ni daroval 50 vinarjev, nego 50 kron. Bog plati!

(Osebnosti) C. kr. kancelist Jos. Šulin je premeščen iz Šoštanj v Slov. Bistrico.

(Redni občni zbor celjske okoliške podružnice deželne in gospejnega društva „Rudečega križa“ štajarskega) vrši se v Žalcu v soboto dne 28. julija 1900 popoldne ob pol 5. uri v kolodvorski restavraciji g. Kukeca.

(Novi obrtni nadzorovalni okraj.) Z odredbo trgovinskega ministerstva so se razdelile vse kronovine v Avstriji v 21 nadzorovalnih okrajev. Četrty nadzorovalni okraj obsega mesta: Gradec, Celje, Maribor in Ptuj z obrtnim nadzornikom v Gradcu.

(Za magistratom — grof Attems.) Da bo celjski magistrat sokolsko slavnost prepovedal, kakor je to storil dosedanja leta, o tem je bil že v naprej vsak Slovenec uverjen; da bo za Stiger-Rakuschem prikorakalo tudi c. kr. celjsko okrajno glavarstvo, nismo baš pričakovali, če ravno vemo, da nam tudi grof Attems ni bogve kako naklonjen. Značilno pa je, da je okrajno glavarstvo čakalo s prepovedjo, kaj ukrene magistrat ter je pet dni po magistratni prepovedi storilo istotako, sklicevaje se na — magistrat. Ta „vzajemnost“, da ne rečemo podrejenost nam daja mnogo misliti, a za danes še ne izrečemo svojih misli. Umevno je, da se je vložila pritožba tako proti magistratni prepovedi, kakor tudi proti ednaki „odredbi“ c. kr. okraj. glavarstva.

(Spoštujmo same sebe!) Rodoljub z dežele nam piše: „Od tujcev se nimamo bogve kaj učiti, ali učili bi se lahko pri njih vzajemnosti in narodnega ponosa. Kje se je še slišalo, da bi Nemci, Italijani ali Mažari podpirali našo obrt in industrijo. Baš naroče. Tuje gre rajše lačen in žejen svojo pot, kakor da bi stopil v gostilno, kjer se toči naše pivo ali vino. Blago si naroča rajši iz Dunaja ali drugod, če je tudi slabše, samo, da mu ni treba hoditi v naše trgovine. Kaj bi se zgodilo Slovencu, če bi pod slovensko tvrdko pričel obrt med Nemci, Mažari ali Italijani? Po prvem tednu bi pobral k pita, še vesel bi smel biti, če bi se mu kaj hujšega ne zgodilo. Kako pa se šopirijo tujci pri nas s svojimi napisi in s svojim političnim mišljenjem. Zasmehujejo naš jezik, naše običaje, veselice itd. V zahvalo pa jih podpiramo, ter jim često poverjamo prva dostojanstva v naših občinah. Slovenci, spreglejmo že enkrat!“

(Celjski trgovci in „Štajerci.“) Po več nemških trgovinah v Celju se daje „Štajerci“ ljudem baje brezplačno povrhu blaga. Kakor se nam je posrečilo iz nekaj slučajev posneti, se „Štajerci“ v nekaterih trgovinah, kateri stane 4 vinarje, res posebej ne zaračuni, a zato dobi zaslepljeni slovenski kmetič ali obrtnik blago za 4 vinarje dražje. Rodoljubi na deželi, opozarjajte ljudstvo, da je pri nakupih po takih trgovinah v Celju, kjer se razpečava poleg blaga tudi „Štajerci“, do skrajnosti previdno. Tudi naj vsakdo zavrne „Štajerca“ ako ga po pošti dobi, ne da bi ga bil naročil, če ga nevrnjenega sprejema, ga ob koncu leta upravnništvo lahko toži za naročnino.

(Zadruga za rejo bikov v Grižah) nam piše na našo svoječasnoro poročilo, da je dobila ta zadruga od štaj. dež. odbora 280 kron za nakup plemenskega bika, k čemur se je ondi pripomnilo „torej ednega bika dobi Spod. Štajar deloma plačanega od štajarskega deželne odbora“, da so slovenski kmetovalci sami krivi, če ne dobe tudi po drugod enakih podpor, kajti če bi bilo po Spod. Štajarskem 100 enakih kmetijstvo in živinorejo podpirajočih zadrug, dobili bi iz Gradca tudi — 100 bikov. Mi radi vidimo korist kmetijskega združevanja na zdravi podlagi iz katere stroke-koli; da pa bi bila graška gospoda tako darežljiva z — biki na vseh koncih in krajih, pa jako dvomimo. — Res je pa, da se omenjena zadruga v Grižah prav lepo razvija, za kar gre hvala tudi celjskemu okrajnemu zastopu, ki ji je podaril 100 kron ter živinorejskemu potovalnemu učitelju g. Jelovšku za strokovna navedila.

(Gotovlje.) Kakor smo že zadnjič poročali dobijo Gotovlje lastno ljudsko šolo. Sestavil se je že novi krajni šolski svet. Načelnik mu je g. Andrej Antloga, namestnik g. Blaž Brinovec, č. g. Jakob Lupanič, Janez Rak in Ivan Zupanc so odborniki; g. Anton Goršek imenovan je od okraj. šol. sveta okrajnim šolskim ogledom.

(Izlet Gotovljanov.) V nedeljo dne 15. t. m. napravili so gotoveljski fantje-pevci imeniten izlet v pedzemeljsko jamo „Pekel“ pri Libojah. Pridružilo se njim je več gostov iz Žalca in Gotovelj. Vseh izletnikov je bilo nad 20. Ta podzemeljska jama, štajarska Postojna je 300 metrov dolga in ima mnogo postranskih oddelkov. Vsa jama je polna prekrasnih kapnikov in šumečih slapov. Slap na koncu jame je bil posebno imeniten; iz ribjemu žrelu podobnega kapnika pada voda z močnim šumom do 6 m globoko in bi padajoča voda gnala veliko mlinsko kolo. Ne dajo pa se primerno opisati notranji neštevilni kapniki, omenimo le snežno goro, to je precej visok holm popolnoma pokrit s snežno belim kapnikom, zvonovi, prižnica, steber, studenec, jezero, žlebovi itd. Žal, da je jama znotraj radi vode tako težko pristopna in da se tako dolgo ne najde podjetnik, ki bi jo pristopno napravil in odprl. Hočemo zopet čakati, da pride kakšen tujec, žid, da bode krasoto naše zemlje izkoriščal v svoj prid. Omenimo še, da je deset minut pred jamo topel vrelec, kjer perice v najhujši zimi boste perejo. Ali ni to vse kakor ustvarjeno za napravo letovišča? Če imamo imenitno podzemeljsko jamo, topel vrelec za kopališče, lahko pristopen, nad vse krasen kraj v okolici polno senčnih gozdov, vinogradov, polja in travnikov. Rojaki pazite, da vas tufec ne prehití!

(Iz Št. Petra v Sav. dolini.) V nedeljo po večernicah bode v šoli ponk: 1. O čebelarstvu (Gerstungovi in zadrugi panji, prezimovanje čebel itd.). 2. O sadjereji (vrste za naše kraje, pomlajenje in gnojenje dreves). 3. O vinoreji: Ponk o plesnobi (strupeni rosi), žveplanje grozdja; zadnje pokaže se praktično v šolskem vrhu. Napredka željni kmetovalci in šoli odrasli mladenci, kakor tudi tujci dobro došli. Na večer pri „Johanu“ splošna zabava.

(V Braslovčah) je izvoljen načelnikom požarne brambe Nemec Bien, zato pa mora ostati poveljstvo nemško. Žalostno za Braslovčane!

(Mozirčani!) Ali ni žalostno, da je na vašem poštneem vozu samo nemški napis? Tujec debelo gleda, ko to vidi, kar ni ravno častno za prebujene Mozirčane!

(K Slomšekovi slavnosti iz Savinjske in Šaleške doline) pride jako veliko občinstva. Vsi udeležniki se bodo pripeljali dne 5. avgusta v Celje z vlakom ob 7. uri 20 minut zjutraj. Da ne bo na kolodvorih zamude, pomanjkanja vozov ali gneče v vozovih, bilo bi pametno, da bi se udeležniki iz Savinjske in Šaleške doline prijavili po dopisnicah g. Ivanu Kaču v Žalcu, ki bo vse potrebno ukrenil pri dotičnih postajah. Prijavljajo pa se lahko posamezniki ali pa za cele župnije gg. župniki, učitelji ali župani po dopisnicah.

(Slomšekova slavnost na Ponikvi.) Kakor čujemo, udeleži se te slavnosti tudi vladika J. J. Strossmayer, ki biva sedaj na Slatini. Vsa društva, ki imajo zastave, prosimo, da vzemo iste seboj in nam javijo to vsaj tri dni poprej, da potrebujemo ukrenemo.

(Slomšekova slavnost na Ponikvi) Vljudo se naznanja, da bo učiteljski zbor pel pri tej slavnosti sledeče pesmi: 1. Pri odkritju spominke plošče na šolskem poslopju „Molitev“ D. Fajgelj: „Za slovanski rod“. Moški zbor. (Mohorska pesmarica str. 59). 2. Pri koncertu: a) M. Feorster: „Kitica slovenskih narodnih pesmij“. (Moh. pesm. str. 33.). b) H. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan“. Moški zbor. Če bi se oglašilo tudi primerno število gđ. tovarišic-pevkinj, pojemo „Kitico“ v mešanem zboru. Skupna pevka vaja se vrši na dan slavnosti ob 9. uri popoldne v šolskem poslopju na Ponikvi. Končno prosimo še edenkrat posebno tov. pevce i pevkinje, da se udeležijo slavnosti, kolikor mogoče v največjem številu, da bode naš nastop tim veličastnejši. Posamezne glasove pesm. „Slov. svet“ preskrbita g. predsednik učit. društ. za šmarski okraj in g. pevovodja učit. društva za celjski in laški okraj.

(Umrl je) 20. julija g. učitelj Jurij Angustinčič. Pokojni je služboval na Planini, v Dobjem in pri Sv. Antonu ob Savi. Blag mu spomin!

(Letni živinski in konjski sejm v Slov. Bistrici) se vrši 25. t. m.

(Slovenci, največjega Jugoslovana imamo na Slatini!) Prezvišeni biskup djakovački dr. Juraj Strossmayer, največji in najidealnejši Jugoslovani biva na Slatini, kakor že veliko vrsto poletij. Zagorski Hrvatje, razumniki vseh stanov poklonijo se mu pri tej priliki vsako leto na Slatini. Le Slovenci, ki bi morali biti neizmerno ponosni, da ga imamo na svoji zemlji, nismo se letos obiskali častitljivega starčka „očeta Jugoslovana“. Upamo, da še ostane letos prve dni avgusta na Slatini. Najlepša prilika bi bila, da se počda ob Slomšekovi slavnosti velika deputacija Slovencev iz vseh slojev v soboto pred slavnostjo ali pa v ponedeljek po slavnosti na Slatino. Pripravljalni odbor za Slomškovo slavnost prosimo, da poizve in ukrene vse potrebno ter to pravočasno naznani. Zanesemo se, da vsak količjak idealen štajarski Slovenec se bo z radostjo pridružil odlični deputaciji. Ako bi se poklonili v soboto, mogoče je prav lahko, da se dični Slovau pridruži naši slavnosti drugi dan na Ponikvi.

(V rogaško Slatino) je prišlo do 16. t. m. 930 strank s 1395 osebami.

(Utonil je) v Savi pri Vidmu 24letni pokovski pomočnik Alojzij Habinec, doma iz Kremenca pri Vidmu.

(Strela je ubila) blizu Bizeljskega na hrvaški strani pekega delavca na njivi. Strela je udarila v motiko ter odskočila na moža.

(Novo bralno društvo.) Pretečeno nedeljo so ustanovili v Jurovcih pri Ptuju bralno društvo. Naj uspeva!

(Iz Ljutomer.) Dne 18. julija t. l. sem bil slučajno pri premovanju konj v Ljutomeru, kjer sem zopet opazil našo staro slovensko napako — narodno mlačnost in popustljivost. Pred razdelitvijo premij je imel predsednik komisije za premovanje konj kratek nagovor v nemškem jeziku ter poprosil nekega gospoda Slovence, naj kmetom posloveni njegovo razpravo. Prej pa se je še obrnil do navzočnikov z vprašanjem, ali so morda njegov nemški govor razumeli. Zbrani kmetje so deloma — pritrdili, deloma molčali. Prepričan sem pa, da tretjina kmetov predsednikovega govora popolnoma ni razumela, druga tretjina pa le na pol, in vendar so izjavili vsi, da jim je slovenska razprava, — ki je tudi izostala, — nepotrebna. Takšno postopanje ne bo brez posledic. Ako bomo v prihodnje zahtevali slovenščine večje uradnike, bodo nam odgovorili nasprotniki in vlada, da itak še celo kmetje razumejo nemščino. . . . Končno je še pozval predsednik navzoče kmete k krepkemu „hoch“ na presvitlega cesarja, in slišal sem res med velikim številom „hoch“-klicev le 2 ali 3 živio. Slovenski kmet, pomisli vendar, da je za ta čas robovanja že davno minul; da si samostojen gospodar in da ti zato tudi ni treba tlačaniti nikomur. Bolj ko bodeš popustljiv, bolj te bodo stiskali tvoji nasprotniki. Le z odločnim in z neustrašenim nastopom si dobiš ugled in veljavo.

(Delavsko društvo v Marnbergu) priredi v proslavo za Slovence velezašlužnega Slomška v nedeljo, dne 29. julija t. l. veselico s slavnostnim govorom in petjem. Začetek je ob treh popoldne.

(Nemška Leonova družba) je zborovala včeraj in danes v Mariboru v dvorani kn. šk. dijaškega semenišča. Ali res ne moremo biti v nobeni stroki na Spod. Štajarskem brez nemškega značaja? Sedaj nemška Leonova družba, potem nemški učitelji — vse v Mariboru.

(Umrla je) v Mariboru dne 20. t. m. gospa Leopolda Hudovernik, mati znanih rodoljubov g. notarja Aleksa, stolnega vikarja Ljudevika in notarskega kandidata Janka Hudovernik. Naj počiva v miru!

(Letni tečaj na mariborski sadjarski in vinarski šoli) od 18. do 23. junija je obiskovalo 18 slovenskih fantov in mož. Nemca ni bilo niti ednega. Vendar se je vršil ves ponk v nemščini, tako, da je ostala dobra polovica ponka nezumljiva. Ali je taka šola prava? Kako se pravi pok. Slomšek? „Šola, pa ki dobra ni, je boljše, da je ni!“

(Razpisana učiteljska služba.) V Št. Jerneju nad Muto je razpisana služba učitelja voditelja do 31. julija. Šola je v 2. plač razredu. Ker je ta slovenska postojanka na nemški meji, bila

bi velikanska škoda, če bi jo dobil kakšen nemškutarski učitelj.

(V Gradcu) izdala je deželna vlada posebne zdravstvene navedbe za papirnice, ker se je primerilo, da sta dve delavki močno oboleli edna na kozeh, druga pa je dobila koleri podobno bolezen in to od cunj, ki se v tovarni porabljajo za podaljšanje v papir. Tudi na Kranjskem boje treba ednake navedbe.

Druge slovenske novice.

(Imenovanja.) Za poštarje I. vrste so imenovani na Kranjskem: Ber. Rohrmann v Kranju, A. Hauff v Kočevju, A. Vodopivec v Postojni, V. Gödel v Krškem, Jos. Janusch v Domžalah, L. Ševar na Rakeku, Fr. Pavlošič v Radovljici, A. Mullay v Sp. Logatcu, R. Schrey v Lescab, M. Novak v Kamniku, Alma Lašič v Ljubljani, K. Gustin v Metliki in V. Helmik v Idriji; v II. vrsto pridejo: Fr. Zagorjan v Cirknici, I. Sluga v Radečah, A. Kranner v Gor. Logatcu, A. Schrey na Jesenicah, Fr. Šušteršič v Črnomlju, T. Lisec v Borovnici, Z. Valenčič v Il. Bistrici, I. Modic v Zagorju, A. Tavčar v Ribnici, I. Ulepič v Mokronogu, O. Rom v Trebnjem, L. Demšar v Železnikih, K. Selak v Žirih, G. Lah v Ložu, M. Hoffmann v Planini, Jos. de Poka v Žužemberku, A. Škrj v Starem trgu, D. Klobovs v Gorenji vasi, U. Bonač v Kranjskigori in V. Beifuss v Lukovici.

(Mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano) je začela delovati s 1. julijem t. l. Zadruga skladišče ima pri kolodvoru v Vižmarjih.

(Talijska rešitev življenja) v znesku 52 K 50 h, je pripoznala kranjska deželna vlada Ani Repe iz Jesenic, ki je svoječasno rešila Josipa Lončarja iz Save.

(Učitelji v občinskih zastopih) Občinskim svetovalcem sta izvoljena g. nadučitelj Fran Rus na Bledu in g. učitelj Slavko Flis v Škofji Loki. Prav tako, narodnemu učitelstvu gre vpliv na domače navedbe!

(Otvoritev češke planinske koče na Ravneh pod Grintovcem) se vrši slovesno dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne. Koča stoji v višini 1660 metrov.

(O letini.) Od Save na Dolenjskem se nam poroča: Glede letine se moramo do zdaj kolikor toliko pohvaliti. Ljudje so dobili dovolj sena in dobili bodo tudi še otave. Z žitom ni slaba, osobito ne z ječmenom in pšenico, le rži je bilo malo. Črešenj je bilo dosta, nekaj bodo tudi hrušk, sliv in jabolk. Trta je bila o pravem času ocvela in lepo kaže. Le črv ujeđa in razjeđa tu in tam grozdje; plesnoba menda letos ne bo tako zelo nastopila, ker je zdaj suha vročina.

(Za župnika v Krškem) je imenovan č. g. Ljudevit Škufca, župnik v Blagovici pri Moravčah.

(Vojaške strelne vaje) pri Krškem so se začele 15. t. m. in bodo trajale do 12. avgusta; udeležili se jih bodo štirje topničarski polki.

(Svinjska kuga na Koroškem.) V Grabštanju se je pokazala svinjska kuga. Komisija iz Celovca je odredila zaklati vse bolne svinje. Za siromašno ljudstvo je to hud udarec.

(Cesar v Gorici.) Dne 9. septembra pride cesar Franc Jožef I. v Gorico, da prisostvuje slavnosti 400letnice, odkar je Goriška združena s Habsburško.

(Shod hrvatskih in slovenskih abiturientov) je vendar dovoljen. Do minulega tedna so se oglasili abiturientje iz 20 mest na Slovenskem in Hrvatskem za udeležbo. Shod se vrši dne 27. 28. in 29. t. m. Dne 27. t. m. bodo na kolodvoru v Zagrebu sprejeli slovesno slovenske abituriente.

(Na učiteljsku v Kopru) je napravilo zrelostne izpite 13 četrtoletnikov, med njimi g. Karol Kobale iz Poljčan. Ponavljalni izpit ima samo eden.

(Voditelj šole sv. Cirila in Metoda v Trstu) je imenovan g. Vinko Krek.

(Istrski deželni zbor.) Med predlogi, kateri se predložijo isterskemu deželnemu zboru, so: ustanovitev služb občinskih uradnikov v vseh občinah, naprava penzijskega fonda za te uradnike, zboljšanje položaja ljudskega učiteljstva, reforma isterskega poljedelskega kreditnega zavoda. Vlada predloži načrt za splošno zvišanje davka za 20 h pri litru alkohola ter bode deželni davek na žganje odpadel.

Dopisi.

Iz Leskovca pri Ptuj. Dne 15. t. m. je bila volitev odbornikov za občino Leskovec, pa se je razbila vsled brutalnosti dveh kmetov Andreja in Janeza Vindiša iz Brega pri Ptuj, ki sta se na pritisk ptujskih gospodov obnašala kakor dva zblaznela. Tudi Pepek Leskovšek iz Ptuja je želeli vsaj nekoliko olike, veliko od njega itak ne moremo pričakovati. Slovenski kmetje, kam mislite? Ali se vam ne bo smejal ves slovenski svet, ko zve, da si vi Posilince volite v odbor svoje slovenske občine? Ali nimate svojih mož? Pomislite vsaj površno nasledke tega koraka! Zmota je kratka pa kesanje je dolgo in bridko. Pomirite se duhovi! Dne 15. t. m. ste bili lahko spoznali, kam pes taco moli. Kinezi se sedaj puntajo ter hočejo vse ptujce iz dežele pregnati in biti lastni gospodarji na domačih tleh. Vi Leskovčani pa pošiljate celo po ptujo gospodo, da pride k vam gospodarit z vašim denarjem. Ali se vam ne bodo celo Kinezi smejali k vašemu počenjanju? Leskovski kmetje! Kot dober vaš prijatelj govorim k vam in vas svarim — tega ne storite pri prihodnji volitvi!

V Gradcu, 16. julija 1900. Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu je sprejelo od srede junija do srede julija: 400 kron, ki jih je dovolil za l. 1900 visoki deželni zbor vodine Kranjske. 150 kron, ki jih je društvu izročil g. prof. Fran Robič, deželni odbornik in državni poslanec. To vsoto je nabral g. profesor Fran Robič med svojimi prijatelji v državnem zboru. Darovali pa so vsak po 10 kron sledeči gospodje državni poslanci: L. Einspieler, dr. A. Ferjančič, dr. L. Gregorec, dr. A. Gregorčič, dr. Krek, J. Kušar, V. Pfeifer, J. Pogačnik, Fr. Povše, Fran Robič, dr. A. Stojan, Fran Šuklje, Ivan Vencajz, J. Žičkar, Ing. Žitnik; g. A. Trevnj, trgovec v Jesenicah na Gorenjskem 10 K; slav. posojilnica v Celju 100 K; g. Fr. Železinger, o. kr. profesor v Gradcu 10 K. — Odbor se pristrčno zahvaljuje za ta velikodušna darila in prosi prijatelje naših visokošolcev, naj se še v prihodnje spominjajo našega društva, da nam bo mogoče v najhujših slučajih pomagati. Dobro vemo, da plačuje vsak zavezan in rodoljuben Slovenec, že itak velik naroden davek. Pa kaj si hočemo! Mesec za mesecem prosimo blizu trideset dijakov podpore. Izrečno moramo beležiti, da odbor podpira le take visokošolce, ki pridno kolokvirajo in so res revni. V prihodnjem poročilu za l. 1899/1900 se bodo le tisti prispevki omenjali, ki jih je društvo za t. l. ali že sprejelo ali jih še le sprejme do 30. septembra t. l. — Naslednji prispevki naj se blagovolijo pošiljati t. č. blagajniku gospodu: Fr. Železinger, profesor v Gradcu, Zinzendorf. 32.

Politični pregled.

(Državni položaj) Zatrjuje se, da vlada ne misli sklicati niti pravnih konferenc niti oktroirati jezikovnega zakona in poslovnega reda za parlament. V jeseni skliče državni zbor ter se bo prepričala, kaj ji je storiti.

(Splošno pomiloščenje) se bo baje izdalo dne 18. avgusta t. j. ob 70letnici cesarjevega rojstva.

(Umrl je) dne 19. t. m. v Kotoru srbski pesnik Jovan Sundečić. Srbski narod silno žaluje.

(Mandat je odložil) poljski poslanec, bivši naučni minister dr. Mačeyski.

(Odstop srbskega ministerstva.) Celosrbsko ministerstvo je podalo iz neznanih vzrokov demisijo. Kralj Aleksander še odstopa ni sprejel.

(V Bolgariji) imajo kmeti nemiri zaslombo v vojaštvu. Ko je nedavno v Trsteniku napočila kmetijska vstaja zoper vlado ter je prišel oddelek vojaštva mirit, prestopil je večji del vojaštva k puntarjem, ostali vojaki pa so se pustili od ljudstva razorožiti. Vsi častniki in podčastniki dotičnega oddelka pridejo pred vojno sodišče.

(Ruski zunanji minister) postane poslanik Nelietov.

(Vojna v Afriki.) Po daljšem mirovanju začele so angleške čete zopet prodirati proti severu. General Hamilton je prišel do Watervala. Burski oddelek vodi general Botha. Dne 6. t. m. je prišlo blizu Pretorije do manjše bitke, v ka-

teri je padlo 15 Burov, 50 je ranjenih. Angleži so zgubili 7 ubitih, 29 ranjenih, 23 pa so jih Buri ujeli. Iz Betlehema je ušlo 1200 Burov iz angleškega vjetništva.

(Vojna na Kitajskem.) O kitajskih dogodkih ni jasnih poročil. Ne ve se, kedar so se izvršile one grozovitosti v Peking, niti ni znano, kakšen je položaj v Tientsinu. Dne 13. t. m. je baje 8000 mož mednarodne vojske, med njimi tudi avstrijski oddelek, napadlo Tientsin ter se po vročem boju polastilo vseh utrd. Zgubile pa so pri tem naskoku mednarodne čete 575 mož. Avstrijev je bilo v vojni samo — 15. Največje izgube imajo Rusi in Japonci. Zedinjene države Severne Amerike so sklenile poslati 25.000 mož v Kina. Mesto Niučwang so bokserji popolnoma obkolili ter je prebivalstvo v grozni stiski. Guverner Šantung je izdal ukaz, da morajo vsi prebivalci odstopiti od krščanske vere, le potem se jim bo prizaneslo. Med Rusijo in Kitajsko se napove najbrže kmalu redna vojna, ker so kitajski vstaši udrli na rusko zemljo v Madžuriji ter ropali in požigali. Isti guverner Šantung pa je baje naprosil Francosko posredovanja. Med mednarodnimi četami vlada nezaupnost, ker se ne morejo odločiti, komu bi naj pripadlo vrhovno poveljstvo.

Razne stvari.

(Cesarski dar.) Cesar je iz svoje zasebne blagajne podaril stradalnim v Galiciji, ki so vsled silne povodnje oškodovani, 20.000 kron.

(Novi bankovci v kronski vrednosti.) V dunajski delavnici avstro-ogrske banke izdelujejo sedaj nove bankovce, kateri pridejo v promet prihodnje leto. V svrhu lažjega poznavanja in razpečavanja bodo bankovci za 10 K vijoličasti, za 20 K rdečkati, za 50 K vijoličasti, za 100 K zelenkasti, za 500 K svetlosivi in za 1000 K svetlorumenkasti.

(Vročina.) V sredo dne 18. t. m. je bila letos na Dunaju največja vročina. Topolmer je kazal v senci 30 stopinj Celzija, na soncu pa 47 stopinj, vsled česar je več oseb omedlelo, da so jih morali prepeljati v bolnišnico. Tudi v Parizu je ednaka vročina, kjer sta dva človeka od vročine umrla.

(Napadeni Čehi.) V Ledecu pri Hustopeču na Češkem so priredili ondodni Nemci, katerih je komaj edna četrtina prebivalstva, veselico na korist nemške šole. Ti predrzneži so na Čeha metali kamenje, dokler niso žandarji nekatere Nemce zaprli. Taki so povsod ti Nemci, Slovani bi jim naj mirno držal hrbet, da bi po njem bobnali, potem pa še k njim nosil svoj denar. Pamet, kje si?

(Golobi — pismonoše.) Golobi najdejo daleč čez hribe in doline pot domov. Ta lastnost jih usposoblja za pismonoše. Pred kratkim so v mestu Krakovu na Poljskem izpustili ob 6. uri zjutraj 85 dunajskih golobov s pismi v zrak. Prvi golob je priletel še istega dne že ob 11. uri dopoldne na Dunaj; preletevši torej veliko daljavo 340 km, 43 jih je priletelo dopoldne ostali pa popoldne, le nekoliko jih je zaostalo.

(Podgana-selilka) je bolj škodljiva nego hišna podgana, ona namreč vse ogloda, žre žito, celo svinje niso var e pred njo. Pri nas teh podgan ni, pač pa jih je na Danskem toliko, da so jim morali napovedati boj. V 18. tednih so uničili 100.000 podgan. V prejšnjem stoletju je bila podgana selilka tudi na Nemškem doma, od koder so jo pregnali dalje na sever.

(Kuga.) Sredi mesta Beirut je pet sumljivih slučajev kuge. V Carigradu so za vse, kar pride iz B-yruta, odredili desetdnevno opazovanje.

Loterijske številke.

Gradeo dne 21. julija 1900: 5, 12, 2, 26, 34.
Dunaj 39, 88, 29, 59, 87.

(309)

Preklic.

Obžalujem, da sem gospodično Julijano Bajde iz Celja 1. julija t. l. v gostilni Jakoba Arčana na Lavi v navzočnosti drugih oseb zmerjal in izjavim, da mi je ona pri glavni obravnavi dne 19. julija t. l. na mojo prošnjo razžaljenje odpustila.

G. Mühlbacher.

(306)

Čevljar.

V prijetnem kraju blizu župnijske cerkve tik okrajne ceste, le dve minuti od pošte in železniške postaje, dobi priden in pošten čevljar

— lepo stanovanje —

kjer je mnogo posla in manjka čevljarjev. Dopis naj se pošlje pošte restante Rečica na Paki št. 1929. R.

Naprodaj je

1 staromestna jedilna sobna oprema kakor tudi različna druga pohištvo in preproge; to vse se zaradi preselitve proda (311) 3-1 po jako niski ceni.
Pogledati od 10. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne v Graški cesti št. 26 v pritličju.

PREKLIC!

Jaz Andrej Golavšek, pripoznam, da sem g. A. Žmavc-a, šolskega voditelja in A. Wudler-ja, učitelja, oba v Grižah, ustno in v pismu z dne 20. marca 1900, pisanem gosp. Supaneku, okrajnemu šolskemu nadzorniku, brez vzroka in neopravičeno obdolžil, da sta ista mojega sina Janeza v šoli in v privatni sobi tepla. — Jaz prekličem vse te obdolžitve in prosim oba go. speda obdolženca odpusčenja.

Prodajalko

izurjeno v trgovini z manufakturnim in specerij-
skim blagom ter zanesljivo v računanju, sprejme
Fran Ks. Grebenc, Velike Lašče (Kranjsko).

Kot učenec

se sprejme dečko poštenih staršev 14—16 let
star, kateri ima dobro spričevalo meščanske
odnosno 2—3 razreda srednje šole, v trgovino s
papirjem in galant. blagom.

Ponudbe sprejema Ant. Umek v Brežicah.

Trgovski učenec,

s prav dobrimi spričevali ljudske ali meščanske šole,
14 let star, poštenih staršev, se sprejme takoj.
Za ubožnega hrana, stanovanje, obleka in šolnina
brezplačno.

Edmund Kavčič

trgovina špecerijskega blaga v Ljubljani.

Zanesljivo dobri stroji!

Jako nizke cene!

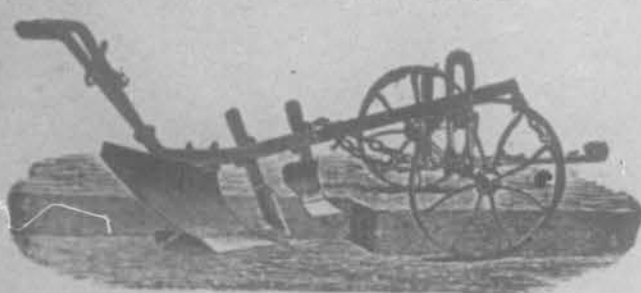
Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

zaloga poljedelskih strojev

Dunajska cesta št. 18. Ljubljana Dunajska cesta št. 18.

priporočajo svojo veliko zalogo raznovrstnih
poljedelskih strojev kakor: lahke tekoče gepeline,
mlatilnice najnovejše sestave in prav lahke te-
koče, tudi take z ležišči na kroglice (Kugellager)
alamotresnike s pomočjo kateh se pri vsaki
mlatilnici 2 človeka prihraniti in se lahko na
vsako mlatilnico pripravijo trije za žito čistiti,
stroje za kositi in žeti s 1 ali z 2 konji najno-
vejše ameriške sestave in so prav lahko tekoči
(dajo se tudi na poskušnjo).

Potem tudi mline za sadje s kamenitimi
valerji, stiskalnice, škropilnice proti peronospori,
jeklene pluge, katere ni treba prav nič držati,
travnike brane, slamožernice in sploh vse stroje
za poljedelstvo, kakor tudi fino kovane, bakrene
kotle za žganje kuhati.

Za strokovno točno izvršilo vsakega naro-
čila jamčimo.

Vedno čez 200 strojev v zalogi.

Vsakdo, ki namerava kakšen stroj ku-
piti, naj si popred ogleda našo veliko zalogo
in se o izbirstnosti strojev prepriča.

Slovenska tvrdka!

Iz Etter-jevega
sadnega soka,

Služba okrožnega zdravnika

zdravniško okrožje celjske okolice

se razpiše s terminom do 23. avgusta tega leta. Stalna
plača 1200 kron na leto. Služba se ima nastopiti s prvim
novemb-om t. l. Po dogovoru tudi poprej. Znanje slo-
venskega jezika neobhodno potrebno. Prošnje naj se
pošiljajo zdravstvenemu okrožnemu odboru „okoličice
celjske“.

PISAR

vešč slovenskega in nemškega je-
zika, izurjen v manipulaciji in
manjših konceptih, želi vstopiti v
službo pri odvetniku ali notarju.
Kdo, pove upravnistvo „Domo-
vine“ v Celju. (301) 2-2

Kot občinski tajnik

prosi za sprejem pri občinah vešč
slovenskega in nemškega jezika, iz-
urjen v različni manipulaciji in kon-
ceptih, zvest in marljiv že v raz-
nih urad h

Kdo, pove upravnistvo „Domo-
vine“ v Celju (310) 1

Garantirano nestrupeno

BARVO

za ročno in priprosto barvanje volne, svile,
bombaža in platna ter obledene obleke itd., itd.,
prodaja in razpošilja

Josip Matič v Celju.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Za nabiranje zavarovancev proti požaru
sprejmejo se

delavni zastopniki

(potovalci)

proti visoki odškodnini.

Raynotako se sprejmejo tudi

krajevni agentje

proti mogoče visoki proviziji.

Ponudbe je poslati pod F. A. 1878 na uprav-
nistvo „Domovine“.

(312) 2-1

Želim menjati službo.

Sem na lepi dvorazredni šoli v lepem
vinskem in sadorodnem kraju, tri četrt ure od
slovesh toplic (Neubaus) Dobrna in edno uro
od železniške postaje Velenje. Ponudba Francu
Skaza, nadučitelj v Št. Janžu pri Velenju.

(292) 2-2

Ržen rožiček

(302) 3-2 (Mutterkorn) in

malisno šupo

kupuje Josip Matič v Celju.

GOSTILNA

(za prenočevanje tujcev) v sredini velikega trga
se da takoj v najem, ista je tudi za primerno
ceno na prodaj.

Ponudbe sprejme upravnistvo „Domovine“
v Celju (pod nasl. G. M.).

(296) 3-2

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake
priprave in težave najfineje likerje po
francoskem sistemu s pomočjo ekstrak-
tov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov
likerjev: Tropinovec — Absinc — Vermut,
Ruski pelinovec — Češki liker — Kimel
po 80 kr.; — Slivovec — Rum — Ča-
njevec — Alaš — Alpski liker — po 85 kr.
in Konjak — Benediktinec — Chartreuse
— Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam
proti predplačilu v znamkah ali poštno
nakaznico; po poštne povzetju 10 kr.
več. — Vsaki pošiljki pridenem navo-
dilo, kako se napravi liker.

Preprodajalcem, če naročijo več blaga
mnogo ceneje.

Anton Rukavina

Trst, via Belvedere šte. 23.

Na drobno.

Na debelo.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

priporoča različne poljedelske stroje priznane najboljšega izdelka
kakor: mlatilnice, slamožernice, čistilnice za žito, mline za
žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornještarskega
železa, stavbenih potrebščin, traverz, okovov, samokolnic,
poljskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov, peči in sploh
vsega v to stroko spadajočega blaga.

Slavno občinstvo častimo najljubše, si pri priliki ogledati
našo trgovino in zalogo.

Cene nizke.

Postrežba točna.

sadno pijačo.

sadnega vina.